

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра трудового, екологічного та аграрного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОЇ
БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Правоохоронна діяльність

Спеціальність 262 Правоохоронна діяльність

Галузь знань 26 Цивільна безпека

Затверджено на засіданні кафедри
трудового, екологічного та аграрного
права

Протокол № 4 від 11.11.2024

м. Івано-Франківськ - 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Екологічна безпека в системі національної безпеки України
Викладач	Данилюк Леся Романівна, доц., к.ю.н., доц. кафедри трудового, екологічного та аграрного права
Контактний телефон викладача	(0342) 507822
Е-mail викладача	lesia.danyliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktetap.pnu.edu.ua/informatsiia-shhodo-navchalnoho-protsesu-2/ Також можливі консультації шляхом листування через корпоративну електронну пошту
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є норми екологічного законодавства, які регулюють суспільні відносини, спрямовані на забезпечення вимог екологічної безпеки та визначають механізм їх реалізації.</p> <p>Навчальна дисципліна «Екологічна безпека в системі національної безпеки України» включає вивчення поняття та змісту екологічної безпеки, теоретичних основ права екологічної безпеки, джерел права екологічної безпеки, змісту та функцій управління у сфері забезпечення екологічної безпеки, юридичної відповідальності за порушення законодавства про забезпечення екологічної безпеки. В межах особливої частини дисципліни досліджуватимуться правовий режим зон надзвичайних екологічних ситуацій, правова охорона довкілля в промисловості, сільському господарстві та на транспорті, правові засади забезпечення екологічної безпеки в сфері використання ядерної енергії, правові засади забезпечення біологічної та генетичної безпеки, правові засади забезпечення екологічної безпеки в сфері управління відходами.</p> <p>Право екологічної безпеки – це система правових норм та інших юридичних засобів, які спрямовані на створення умов для реалізації суб'єктивного права громадян на екологічну безпеку та захист його в разі порушення, регулювання відносин щодо здійснення екологічно небезпечної діяльності з метою запобігання погіршенню екологічної обстановки, виникненню небезпеки для природних систем і населення, а також здійснення у разі виникнення екологічної небезпеки системи заходів, спрямованих на ліквідацію небезпечних наслідків, визначення режиму використання екологічно небезпечних територій та об'єктів, встановлення особливого статусу осіб, потерпілих від негативних наслідків природної стихії чи техногенного впливу, досягнення режиму безпечного існування населення і стану довкілля на регіональному, національному і транскордонному рівнях.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є сформувані в студентів необхідні юридичні знання щодо особливостей права екологічної безпеки; акцентувати їхню увагу на важливості правового інституту екологічної безпеки; продемонструвати та довести їм зростаючу роль питань забезпечення екологічної безпеки; ознайомити їх з найбільш проблемними теоретичними та практичними питаннями, що виникають в процесі забезпечення екологічної</p>	

безпеки; представити їм норми права, які регулюють відповідні відносини; показати значення вказаних норм та їх роль в гарантуванні національної безпеки.

Основними цілями вивчення дисципліни є сприяти глибокому засвоєнню студентами нормативно-правових актів, які регулюють відносини забезпечення екологічної безпеки; розвинути в них навиків працювати з відповідними документами; навчити їх вмінню застосовувати здобуті теоретичні положення в практичній діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК2. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності:

СК1. Усвідомлення функцій держави у сфері охорони довкілля, способів та механізмів реалізації цих функцій.

СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність ефективно застосовувати сучасну техніку та інформаційні технології, використовувати технічні засоби, спеціалізовані інформаційні пошукові системи, бази та банки даних, а також відповідне програмне забезпечення для захисту екологічних прав людини, власності на природні ресурси, суспільних відносин від протиправних посягань.

СК10. Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень у галузі охорони довкілля.

Програмні результати навчання:

РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат.

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності і принципи функціонування національної правової системи.

РН16. Застосовувати превентивні та примусові заходи, спрямовані на усунення загроз публічним, державним та приватним екологічним інтересам, які виникли або можуть виникнути внаслідок учинення кримінальних екологічних та адміністративних екологічних правопорушень.

РН17. Використовувати методи та засоби забезпечення дотримання екологічних прав та інтересів, здійснювати заходи щодо попередження та припинення загроз екологічній безпеці держави.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції	12
семінарські	18
практичні	0

лабораторні		0	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	081 Право	2-ий	Вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	сем/пр/лаб заняття	сам.роб.
Змістовний модуль 1. Загальна частина			
Тема 1. Поняття та зміст екологічної безпеки	0	2	8
Тема 2. Теоретичні основи права екологічної безпеки	2	2	6
Тема 3. Джерела права екологічної безпеки	2	2	6
Тема 4. Зміст і функції управління у сфері забезпечення екологічної безпеки	0	2	8
Тема 5. Юридична відповідальність за порушення законодавства про забезпечення екологічної безпеки	2	2	6
Змістовний модуль 2. Особлива частина			
Тема 6. Правовий режим зон надзвичайних екологічних ситуацій	2	2	6
Тема 7. Правова охорона довкілля в промисловості, сільському господарстві та на транспорті	0	2	8
Тема 8. Правові засади забезпечення екологічної безпеки в сфері використання ядерної енергії	2	2	6
Тема 9. Правові засади забезпечення екологічної безпеки в сфері управління відходами	2	2	6
ЗАГ.:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309 https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-		

	<p>uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf, а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №13 від 27 червня 2024 р.) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Передбачається виконання 1 письмової модульної контрольної роботи (абз.2 пп. 3.1.3.1 МРПОУ). Робота виконується на передостанньому семінарському занятті. Зміст питань, форма та структура завдань визначається викладачами, що проводять семінарські заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджується на засіданні відповідної кафедри (пп. 3.1.3.2 МРПОУ).</p> <p>На письмову модульну контрольну роботу вноситься 1 завдання-визначення поняття, яке оцінюється в 5 балів, 1 коротке завдання нормативного змісту, яке оцінюється в 15 балів, 1 описове завдання, яке оцінюється в 30 балів.</p> <p>Максимальна кількість балів за письмову роботу – 50 (пп. 2.6.1 МРПОУ).</p>
Семінарські заняття	<p>Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри: https://ktetap.pnu.edu.ua, а також в системі дистанційного навчання: https://d-learn.pnu.edu.ua. Максимальна кількість балів за семінарські заняття – 45 (пп. 2.6.1–2.6.2 МРПОУ).</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студенту виставляється залік за умови виконання всіх видів робіт, передбачених навчальною програмою. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського заняття є підставою для не виставлення заліку (пп. 3.2.2 МРПОУ).</p>
Підсумковий контроль	<p>Залік. Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 45 балів), балу за підсумкову модульну контрольну роботу (максимально 50 балів) та балу за самостійну роботу (максимально 5 балів, пп. 2.6.3 МРПОУ). Бал</p>

	за індивідуальну роботу та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу (пп. 2.6.1 МРПОУ). Підсумковий бал становить максимум 100 балів (пп. 2.6.1–2.6.3 МРПОУ).
7. Політика навчальної дисципліни	
<p><u>Письмові роботи:</u> Зміст питань, форма та структура завдань та інструкції щодо виконання обов'язкових (письмової модульної контрольної роботи) та додаткових (письмових завдань за питаннями самостійного опрацювання, письмових експрес-опитувань тощо) письмових робіт визначаються викладачем, що проводить семінарські заняття, за погодженням з викладачем, що проводить лекційні заняття (Розділ 3 МРПОУ). За бажанням (для отримання додаткових балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання (пп. 3.1.4.1-3.1.4.3 МРПОУ). Види, інструкції щодо виконання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та на сайті кафедри https://ktetap.pnu.edu.ua.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf, усвідомлюючи наслідки порушення. Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf.</p> <p><u>Відвідування занять:</u> Очікується, що всі студенти відвідають лекції і семінарські заняття. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття (абз. 1. п. 3.1.2 МРПОУ). За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (абз. 2. п. 3.1.2 МРПОУ).</p> <p><u>Неформальна освіта:</u> Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatському-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf.</p>	
8. Рекомендована література	

1. Актуальні проблеми правового регулювання аграрних, земельних, екологічних та природоресурсних відносин в Україні: колективна монографія / відп. ред.: Т. Є. Харитонова, І. І. Каракаш. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. 722 с.
2. Євстігнєєв А.С. Проблеми правового забезпечення екологічної безпеки у сфері спеціального природокористування в Україні: дис доктора юрид. наук. Київ, 2019. 415 с.
3. Краснова Ю. А. Право екологічної безпеки в Україні: дис доктора юрид. наук. Київ, 2018. 490 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в Методичних рекомендаціях до вивчення відповідної дисципліни, які надаються студенту в електронній формі до початку семестру.

Викладач:
к.ю.н., доц. Леся Данилюк